



AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASININ RƏYASƏT HEYƏTİ
QƏRAR

№ 12/7

Bakı şəhəri

01 noyabr 2017-ci il

Akademik Ömər Eldarovun 90 illik
yubileyinin keçirilməsi haqqında

2017-ci il dekabr ayının 21-də görkəmli heykəltəraş, Azərbaycan Respublikasının Xalq rəssamı, akademik Ömər Həsən oğlu Eldarovun 90 yaşı tamam olur.

Akademik Ömər Eldarov 1942-1945-ci illərdə Azərbaycan Rəssamlıq Məktəbinin Heykəltəraşlıq bölməsində, 1945-1951-ci illərdə Rusiya Rəssamlıq Akademiyasının İ.Repin adına Rəngkarlıq, Heykəltəraşlıq və Memarlıq İnstitutunun Heykəltəraşlıq fakültəsində təhsil almışdır.

Görkəmli sənətkar 1946-cı ildən etibarən mütəmadi olaraq müxtəlif respublika, regional və beynəlxalq sərgi və müsabiqələrin fəal iştirakçısıdır. Onun yaratdığı heykəllər dünyanın bir çox muzeylərində layiqli yer tutmaqdadır. Bu cür əsərlər sırasında Bakı şəhərində ucaldılmış şairə Natəvanın, şair Məhəmməd Füzulinin, şair-dramaturq Hüseyn Cavidin, Azərbaycanın görkəmli oftalmoloq alimi Zərifə Əliyevanın, Türkiyə Cümhuriyyətinin qurucusu Atatürkün, məşhur mühəndis Nikola Teslanın, maestro Niyazinin heykəllərini, bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin, rəssam Əzim Əzimzadənin, yazıçı Süleyman Rəhimovun, akademik Ziya Bünyadovun, müğənni Rəşid Behbudovun, akademik Həsən Əliyevin, yazıçı Yusif Səmədoğlunun və başqalarının qəbirüstü abidələrini göstərmək olar. Eyni zamanda sənətkar bir sıra kamera xarakterli, kiçik həcmli əsərlərin müəllifidir. Bu qəbildən olan "Qızım Lalənin portreti", "Oğlum Müslümün portreti", "Analıq", "İlin dörd fəslə", "Bacılar" əsərləri, şair Nasiri Xosrovun və yazıçı Rabindranat Taqorun heykəl portretləri müxtəlif vaxtlarda nüfuzlu respublika və beynəlxalq sərgilərdə uğurla nümayiş etdirilmişdir.

Azərbaycan xalqının Ümummilli lideri Heydər Əliyevin Fəxri Xiyabandakı Xatirə Kompleksi və Türkiyənin Qars şəhərindəki heykəli görkəmli həlkəltəraşın yaradıcılığında xüsusi yer tutur.

Ömər Eldarovun yaratdığı heykəllər təkcə Azərbaycanda deyil, dünyanın bir çox ölkələrində milli incəsənətimizi yüksək səviyyədə təmsil edir. Vyananın Donau-parkında Üzeyir Hacıbəylinin büstü, Cənubi Koreyanın açıq səma altındakı məşhur muzeyində “Parçalanmış vətən” büstü, Düşənbə şəhərindəki İbn Sina və Sədrəddin Ayninin büstləri, Sevastopolda Sapun-dağda 77-ci Azərbaycan diviziyası döyüşçülərinin şərəfinə qoyulmuş Xatirə Kompleksi, Ankaranın Bilkənd Universitetində ucaldılmış professor İhsan Doğramacının büstü, Mahaçqala şəhərində görkəmli alim Əziz Əliyevin büstü tanınmış heykəltəraşın sənətinin milliliklə yanaşı, bəşəriliyini bir daha isbat etməkdədir.

1970-ci ildə SSRİ Rəssamlıq Akademiyasının heykəltəraşlıq üzrə Bakıdakı yaradıcılıq emalatxanasının rəhbəri təyin edilən sənətkarın təsviri sənət sahəsində yüksəkixtisaslı kadrların yetişdirilməsində böyük əməyi olmuşdur. Məşhur heykəltəraş tərəfindən artıq uzun illərdir ki, respublikamızda peşəkar rəssam və heykəltəraşlıq məktəbi formalaşmışdır. 2000-ci ildən bugünədək Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının rektoru vəzifəsində çalışan alim bir pedaqoq kimi tələbə və magistrlərin təkcə professional bacarıq və vərdislərə deyil, eyni zamanda humanitar biliklərə yiyələnməsinə xüsusi diqqət ayırır.

Ömər Eldarov məhsuldar yaradıcılıqla yanaşı, həm də Azərbaycanın ictimai və mədəni həyatının fəal iştirakçısıdır. Bakı Sovetinin (1969-1973) və müstəqil Azərbaycan Respublikasının ali qanunvericilik orqanı olan Milli Məclisin (1995-2000) deputatı seçildiyi illərdə öz vəzifəsinin öhdəsindən layiqincə gəlmişdir.

O, SSRİ Rəssamlar İttifaqının üzvü (1953), Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı İdarə Heyəti Katibliyinin üzvü (1956-1968), SSRİ Rəssamlıq Akademiyasının müxbir üzvü (1967), SSRİ Rəssamlıq Akademiyasının həqiqi üzvü (1988), Rusiya Rəssamlıq Akademiyasının fəxri üzvü (2007) seçilmişdir.

2001-ci ildən Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvüdür.

Akademik Ömər Eldarovun fəaliyyəti dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. O, SSRİ (1980) və Azərbaycan Respublikasının (1982) Dövlət mükafatı laureatı olmuş, “Şərəf nişanı” (1959), “Qırmızı Əmək Bayrağı” (1986), “Şərəf” (1912), “İstiqlal” (1997) ordenləri ilə təltif edilmiş, Heydər Əliyev Mükafatına (2009) layiq görülmüşdür. 2014-cü ildə “Birliyin ulduzları – 2014” mükafatını alan sənətkar elə həmin il Azərbaycan mədəniyyətinin və monumental heykəltəraşlıq sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə AMEA-nın akademik Üzeyir Hacıbəyli mükafatı ilə təltif edilmişdir.

2015-ci ildə Bakı şəhərində keçirilmiş Avropa Oyunlarının məşəli məhz Ömər Eldarov tərəfindən Heydər Əliyev Mərkəzinə gətirilmişdir.

Akademik Ömər Eldarovun ölkəmizdə mədəniyyət və incəsənətin inkişafındakı əvəzsiz xidmətlərini nəzərə alaraq və anadan olmasının 90 illik yubileyi münasibətilə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti **QƏRARA ALIR:**

1. Akademik Ömər Eldarov AMEA-nın Fəxri Fərmanı ilə təltif edilsin.
2. Akademik Ömər Eldarovun 90 illik yubileyi ilə bağlı təltif olunması haqqında müvafiq dövlət orqanları qarşısında vəsatət qaldırılsın.
3. AMEA-nın Humanitar Elmlər Bölməsinə (akademik Teymur Kərimli) tapşırılsın ki, akademik Ömər Eldarovun həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş elmi sessiya keçirilsin.
4. AMEA-nın Memarlıq və İncəsənət İnstitutuna (AMEA-nın müxbir üzvü Ərtegin Salamzadə) və AMEA Rəyasət Heyəti aparatının İctimaiyyətlə əlaqələr və elmin populyarlaşdırılması idarəsinə (Zülfüqar Fərzəliyev) tapşırılsın ki, akademik Ömər Eldarovun həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş materiallar KİV-lərdə işıqlandırılınsın.
5. AMEA-nın Mərkəzi Elmi Kitabxanasına (tibb üzrə fəlsəfə doktoru Leyla İmanova) tapşırılsın ki, elektron məlumat bazasında akademik Ömər Eldarovun səhifəsi yaradılsın.
6. Qərarın icrasına nəzarət AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyliyə həvalə edilsin.

AMEA-nın prezidenti

akademik Akif Əlizadə

AMEA-nın akademik-katibi

akademik Rasim Əliyev

